

Szkoła Podstawowa nr 1
im. Komisji Edukacji Narodowej
w Siedlcach

**WEWNĄTRZSZKOLNE OCENIANIE
RELIGIA**

Wewnątrzszkolne ocenianie z religii w klasach V– VIII Szkoły Podstawowej nr 1 im. KEN w Siedlcach

OGÓLNE ZASADY OCENIANIA

Ocenę wystawia się w porozumieniu z uczniami.

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi oceny cząstkowe zaplanowane na dany semestr zgodnie z zasadami oceniania umieszczonymi w Statucie szkoły.

Uczeń może poprawić każdą ocenę, z wyłączeniem oceny bardzo dobrej. Poprawianie może odbywać się po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem terminu i zakresu materiału, w formie pisemnej lub ustnej, nie później niż na miesiąc przed terminem wystawienia oceny semestralnej i rocznej.

Ocenę końcową poprzedza wystawienie proponowanej oceny końcowej.

Ocena z religii nie jest wliczana do średniej ocen.

Nauczyciel może zadać uczniowi pisemną lub praktyczną –techniczną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym, że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny. Uczeń musi otrzymać informację zwrotną o wykonanej pracy w domu. Informacja powinna zawierać, co uczeń zrobił dobrze, a co wymaga poprawy i jak powinien się dalej uczyć.

Oceny cząstkowe, semestralne i końcoworoczne stawia się według skali:

- celujący (6),
- bardzo dobry (5),
- dobry (4),
- dostateczny (3),
- dopuszczający (2),
- niedostateczny (1).

Do tych ocen mogą być dołączone znak „+” bądź „-”, gdzie „+” to podwyższenie oceny, które oznacza, że uczeń przekroczył wymagania z określonego poziomu, ale nie osiągnął poziomu wyższego oraz „-”, który oznacza niewielkie braki w osiągnięciu danego poziomu.

Aktywność na zajęciach może być promowana „+”. Uzyskanie trzech „+” skutkuje otrzymaniem cząstkowej oceny bardzo dobrej.

Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do zajęć.

Przy wystawianiu oceny rocznej bierze się również pod uwagę ocenę z I semestru.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym).

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- b) odmawia wszelkiej współpracy,
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności,
- c) wyróżniająco wywiązuje się z wszelkich zadań i powierzonych ról
- d) samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje twórcze i niestandardowe rozwiązania,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach lub posiada inne znaczące osiągnięcia.
- d) rozwija własne uzdolnienia, aktywnie uczestniczy w zajęciach dodatkowych, akcjach społecznych, angażuje się w przygotowanie uroczystości szkolnych

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pacierz, katechizm, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> • dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładna znajomość cytatów z lekcji • odznacza się pełną znajomością pacierza i katechizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami • wykazuje się dobrą znajomością pacierza i katechizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu • wykazuje się podstawową znajomością pacierza i katechizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • skojarzenia z treścią cytatu • ma znaczne problemy ze znajomością pacierza i katechizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • brak jakiegokolwiek znajomości cytatów • nie wykazuje się znajomością pacierza i katechizmu
2. Zeszyt przedmiotowy lub / i zeszyt ćwiczeń	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie tematy • zapisy • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> • starannie prowadzony • wszystkie tematy i notatki • prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zeszyt, zeszyt ćwiczeń staranny • sporadyczne luki w zapisach 	<ul style="list-style-type: none"> • zeszyt czytelny • znaczne braki w zadaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • pismo niestaranne • bardzo liczne luki w zapisach 	<ul style="list-style-type: none"> • brak pracy w zeszycie, brak zadań w zeszycie ćwiczeń
3. Testy i sprawdziany, krótsza lub dłuższa forma wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> 100% poprawnie wykonanych poleceń • rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • 94 -95 % poprawnie wykonanych poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> • 81-85% poprawnie wykonanych poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> • 59-67% poprawnie wykonanych poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> • 38-43% poprawnie wykonanych poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> • poniżej 30% poprawnie wykonanych poleceń

4. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> • wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyte uzupełnione wiedzą i umiejętnościami trudnymi do opanowania, • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> • wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> • słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos słowny • odpowiedź pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> • brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • uczestniczy w zajęciach dodatkowych • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się być przygotowany do lekcji • chętnie uczestniczy w zajęciach 	<ul style="list-style-type: none"> • mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> • niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, konkursy, projekty, udział w uroczystościach o charakterze religijnym i patriotycznym, udział w akcjach i inne	<ul style="list-style-type: none"> • wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • reprezentuje szkołę w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach religijnych • aktywnie uczestniczy w uroczystościach o charakterze religijnym i patriotycznym, reprezentuje szkołę w różnych akcjach, wydarzeniach zewnętrznych • proponuje twórcze i niestandardowe rozwiązania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • starannie wykonuje zadania powierzone przez katechetę • wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu zadań • przejawia postawę apostołską 				

KLASA V SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Szukam prawdy	wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście, uzasadnia, że budowanie własnego życia wymaga długofalowej pracy nad sobą, wymienia, co jest dla niego ważne, podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu, wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem, prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni, podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa, wymienia rzeczy ostateczne człowieka.	podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu, uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja), formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga, wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu, uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności, podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina, definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem, podaje definicję piekła i nieba oraz wyjaśnia, czym są, wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym, wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy.	interpretuje przypowieść o domu na skale, wyjaśnia znaczenie porównań: dom, kopanie fundamentu, skała, ziemia, powódź, podaje przykłady przewodników, którzy pomagają odróżnić wartości od pseudowartości, uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów, wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa, omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości, charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia), charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga, opowiada przypowieści o chwaście i o sieci.	charakteryzuje pseudowartości proponowane przez współczesny świat, interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu, interpretuje biblijną perykopę o uzdrowieniu paralytyka (Mt 9,1-8), uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy. interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10), uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać. podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć.	podaje argumenty, że pseudonaukowe przepowiednie i zapowiedzi końca świata są sprzeczne z chrześcijaństwem

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Świete w życiu chrześcijanina	<p>podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać, wyjaśnia, czym jest Pismo Świete, potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset, odszukuje w Piśmie Świetym wskazany fragment, podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji, podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń, określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna, prezentuje swoje drzewo rodowe, podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga, wymienia zadania aniołów, podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo, wyjaśnia, na czym polega wolna wola, wymienia konsekwencje grzechu, podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie, prezentuje biblijne opowiadanie o potopie (Rdz 6,5-9.17), mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości, wskazuje owoce sakramentu pokuty i pojednania.</p>	<p>uzasadnia, że czytając Pismo Świete, możemy doświadczyć spotkania z Bogiem, wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich zapisu, rozróżnia wybrane rodzaje i gatunki literackie w Biblii, omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć”, wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi, wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest jego podobieństwo do Boga, wyjaśnia pojęcia: „anioł”, „zbuntowany anioł”, szatan, podaje i omawia sytuacje, w których zwracamy się do aniołów o pomoc, charakteryzuje istotę grzechu pierworodnego, wymienia i omawia skutki grzechu pierworodnego w życiu człowieka, na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi, wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu (ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm). wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu, uzasadnia potrzebę troski o swoją rodzinę, podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze.</p>	<p>wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem, uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świetego i wyjaśniania jego tekstów, omawia założenia teorii ewolucji, podaje przykłady niewłaściwej interpretacji tekstu o stworzeniu świata, wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga, interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka, wyjaśnia wybrane symbole w biblijnym opisie grzechu pierworodnego i Protoewangelii, opisuje sposób działania szatana (węża), wyjaśnia, że grzechy główne są źródłem innych grzechów. wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty, uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty, wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym, określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów, uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracować w jedności z innymi ludźmi.</p>	<p>podaje cechy wybranych gatunków literackich (teksty mądrościowe i opisujące działanie Boga), podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania, wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, interpretuje tekst biblijny o grzechu pierworodnym i o obietnicy zbawienia, interpretuje biblijne opowiadanie o Kainie i Abli, wyjaśnia teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty, wyjaśnia symbolikę wieży Babel, wyjaśnia pojęcia: ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm, uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo.</p>	<p>interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata, wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: Patriarchowie	<p>wyjaśnia pojęcie „patriarcha”, podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy, podaje, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama, podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze, podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela, podaje przykłady trudnych sytuacji, z których Bóg wyprowadził dobro, omawia sytuację Izraelitów w Egipcie, podaje prawdę, że Izraelici w niewoli prosili Boga o pomoc, wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan, podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią, podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym, podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności, podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi, podaje przykłady doświadczenia opieki Boga w sferze materialnej i duchowej,</p>	<p>wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany, omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19), charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby, definiuje pojęcia: błogosławieństwo, cnoty Boskie i kardynalne, wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia, uzasadnia, że cnoty kształtują charakter człowieka, opowiada o sprzedaniu Józefa (syna Jakuba) przez jego braci, omawia powody osiedlenia się Izraelitów w Egipcie, opowiada o powołaniu Mojżesza, opowiada o interwencji Boga podczas przejścia przez Morze Czerwone, wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży...” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży...”, uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną. formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii, definiuje pojęcia: przymierze, dekalog, uzasadnia, że przesłanie przykazań Bożych jest ponadczasowe. opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii, charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga,</p>	<p>charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących”, określa miejsce Abrahama w historii zbawienia, wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama, wyjaśnia sens próby wiary Abrahama, omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael, uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą, charakteryzuje rolę Józefa na dworze faraona, wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami, uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem. wyjaśnia pojęcie „Pascha” oraz na czym polegała Pascha Izraelitów, charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka, opowiada o wybranych wydarzeniach z wędrówki Izraelitów przez pustynię, omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na palu, wyjaśnia słowa wstępu do Dekalogu, opowiada o odnowieniu przymierza przez naród wybrany z inicjatywy Jozuego,</p>	<p>uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym, omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu, uzasadnia, dlaczego warto ufać Bogu w trudnych sytuacjach, podaje przykłady prześladowania wobec Izraelitów w Egipcie oraz antysemityzmu wobec współczesnych wyznawców judaizmu, opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię, uzasadnia, że woda ze skały i manna, wąż miedziany były znakiem troski Boga o naród wybrany, uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii, wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu, wyjaśnia, dlaczego tablice z Dekalogiem nazwane są tablicami Świadectwa, charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi,</p>	<p>wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe, omawia rolę Mojżesza i Jozuego jako mediatora między Bogiem a narodem, uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia	opowiada o przymierzu na górze Synaj, podaje, kim byli Madianici, określa, że Samson był jednym z sędziów i walczył z Filistynami, wymienia źródła duchowej mocy człowieka, wymienia, do czego Bóg nas powołuje.	uzasadnia, że każdy ma jakieś zadanie wyznaczone mu przez Boga, podaje przykłady „duchowych mocarzy”, uzasadnia, że Bóg udziela nam swej mocy do walki ze złem, określa, czym jest powołanie, opowiada o powołaniu Samuela (1 Sm 3,1-19).	określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół, wyjaśnia związek niezwykłej mocy Samsona ze ślubami złożonymi Bogu, wyjaśnia, co to był przybytek Pański.	relacjonuje treść opowiadania o Samsonie (Sdz 13–16), charakteryzuje postawę Samuela wobec zadań wyznaczonych mu przez Boga.	

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: chrzest, Eucharystia	mówi z pamięci formułę udzielania chrztu, podaje datę swojego chrztu, potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku. wymienia główne części Mszy Świętej, podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością, wymienia elementy liturgii słowa, układa wezwania modlitwy wiernych. wymienia elementy liturgii eucharystycznej, podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne,	podaje, czym jest sakrament chrztu świętego, uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmartwychwstałego, omawia elementy liturgii słowa, uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga, omawia elementy liturgii eucharystycznej, mówi z pamięci słowa konsekracji, wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa, omawia treść przypowieści o dwóch synach (Mt 21,28-32),	wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest, definiuje pojęcie liturgii Kościoła, wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii, charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii, charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem, omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz, wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej, wyjaśnia treść czterech akłamacji,	wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie, wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu, wyjaśnia, na czym polega udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej, omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże, wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej,	interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu, omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła, rozpoznaje i wyjaśnia chrześcijańską wartość wybranych sakramentaliów.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach	wymienia podstawowe postawy, znaki i symbole liturgiczne, uzasadnia, że postawa zewnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem. wymienia pozdrowienia chrześcijańskie, wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich.	przyporządkowuje wybrane znaki, symbole i postawy liturgiczne do odpowiednich momentów Mszy Świętej, podaje prawdę, że pozdrowienia chrześcijańskie powstały jako wyraz wiary, wyjaśnia, dlaczego pozdrowienie chrześcijańskie łączy się z życzeniem Bożego błogosławieństwa.	charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Jezusem, wyjaśnia, czym są sakramentalia, uzasadnia, że przyjmowanie sakramentaliów wynika z miłości do Boga, podaje przykłady biblijnych pozdrowień chrześcijańskich.	interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii, uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem, uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie są wyrazem szacunku wobec pozdrawianej osoby oraz przekonań religijnych.	

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Moja codzienność	<p>podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości,</p> <p>wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji,</p> <p>omawia, czym są przykazania, wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań,</p> <p>podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18),</p> <p>wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy),</p> <p>wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w szkole i rodzinie,</p> <p>wymienia swoje najważniejsze obowiązki,</p> <p>wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w dobrym wykorzystaniu czasu wolnego, określa, co to jest wolontariat.</p>	<p>podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie, uzasadnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość, definiuje pojęcie „prawo Boże”,</p> <p>podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci (błuznierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo),</p> <p>podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie,</p> <p>podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów,</p> <p>podaje przykłady ludzi, którzy osiągnęli sukces dzięki wyteżonej pracy,</p> <p>uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno osób wybitnych, jak i przeciętnych,</p> <p>wymienia zalety kontaktowania się ludzi przy pomocy mediów i bez ich pośrednictwa,</p> <p>wymienia rodzaje pracy wolontariatu.</p>	<p>charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej, dorosłym życiu oraz w wieczności, uzasadnia wartość i potrzebę oddawania czci Bogu,</p> <p>charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi, wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia,</p> <p>omawia sposoby zapobiegania konfliktom,</p> <p>wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych,</p> <p>uzasadnia, że praca nad rozwojem umiejętności jest realizacją zadań powierzonych mu przez Boga,</p> <p>wyjaśnia wartość czasu wolnego i wymienia możliwości jego zagospodarowania,</p> <p>uzasadnia, że tylko właściwe korzystanie z osiągnięć techniki pozwala zaoszczędzić czas,</p> <p>charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat.</p>	<p>interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31),</p> <p>charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I–III.</p> <p>interpretuje przypowieść o nielitościwym dłużniku,</p> <p>interpretuje przypowieść o talentach,</p> <p>uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi i odpoczynkiem,</p> <p>wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” (Dz 20,34-35).</p>	<p>wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Dzieje Kościoła	<p>wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych, podaje przykłady współczesnych areopagów.</p> <p>wyjaśnia pojęcie „misjonarz”, definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji, uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy, wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich, prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha, uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego.</p> <p>podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława, podaje fakty z życia św. Jadwigi, podaje datę wspomnienia liturgicznego św. Jadwigi.</p>	<p>opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań, podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską, charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy, podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy, omawia zakonne życie benedyktynów, wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury, podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha, wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów, podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława, uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski.</p>	<p>podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie (np. Asi Bibi), charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I–IV w.), charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej, opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa, podaje znaczenie sentencji „Ora et labora”, omawia wpływ benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej, przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I, charakteryzuje konflikt pomiędzy bp. Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym, wymienia św. Jadwigi zasługi dla chrześcijaństwa.</p>	<p>wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w., definiuje pojęcie inkulturacji, uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw, charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka, relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju, charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej.</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega męczeństwo ducha (białe męczeństwo), omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach, wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<p>uzasadnia, że pomoc Anioła Stróża jest przejawem Bożej opatrności, układa modlitwę do Anioła Stróża, wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile, podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi, wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny, wymienia sposoby czci Bożego miłosierdzia, wymienia polskie symbole narodowe, podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie za Ojczyznę, podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania „Apelu jasnogórskiego”, mówi (śpiewa) z pamięci „Apel jasnogórski”</p>	<p>podaje datę liturgicznego wspomnienia Aniołów Stróżów, definiuje pojęcia: święty, patron, określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie, charakteryzuje rolę św. Faustyny w szerzeniu czci Bożego miłosierdzia, układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego, definiuje pojęcie „ojczyzna”, uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój na świecie, potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stację transmitującą „Apel jasnogórski”.</p>	<p>charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka, wykazuje związek fragmentu Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława, uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany na patrona dzieci i młodzieży, podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony Boga i ludzi, wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego, uzasadnia słuszość walki o dobro Ojczyzny, wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków.</p>	<p>interpretuje teksty świętych odnoszące się do Aniołów Stróżów, potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiągnięciu świętości, interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa, uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie, omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie „Apelu jasnogórskiego”.</p>	<p>wskazuje różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi, wyjaśnia znaczenie misji pokojowych.</p>

SEMESTR I I II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<p>mówi z pamięci części i tajemnice różańca, podaje datę wspomnienia Matki Bożej Różańcowej, podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest uczynkiem miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem, wskazuje, że modlitwa za zmarłych jest pomocą duszom oczekującym w czyśćcu, wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne, opowiada, jak Kościół oddaje cześć świętym wspomnianym w roku liturgicznym, opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa, śpiewa kolędy, wymienia tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego, wymienia symbole paschalne, podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu, uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem. podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębiczy, podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy.</p>	<p>podaje prawdę, że odmawiając różaniec, zwracamy się do Boga za pośrednictwem Maryi, uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby, wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże, podaje definicję roku liturgicznego, przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego, wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia, opowiada biblijną historię o mędracach ze Wschodu, podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego, podaje tytuły kolęd związanych z mędracami ze Wschodu, układa modlitwę związaną z odpieraniem pokus. wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych, podaje znaczenie słowa „rezurekcja”, wyjaśnia, dlaczego światło jest symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego, wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego, wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów.</p>	<p>omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy, uzasadnia, że w tajemnicach różańca rozważamy wydarzenia z życia Pana Jezusa i Jego Matki, wyjaśnia, że Bóg przez konkretne wydarzenia w dziejach świata i konkretnych ludzi prowadzi nas do zbawienia, uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia, uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary, wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców, wyjaśnia, dlaczego przyjście Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości, omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa, wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni, uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami, omawia liturgię Wigilii Paschalnej, omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, charakteryzuje znaczenie spotkań ze Zmartwychwstałym dla umocnienia wiary Jego uczniów, podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa.</p>	<p>omawia historię różańca, uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie, wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych, wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych, wyjaśnia tradycyjną symbolikę świąt Bożego Narodzenia, uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa, wyjaśnia zadania Jezusa-Mesjasza, charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela, opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8), interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego, wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego.</p>	<p>charakteryzuje działalność kółek różańcowych, podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu A, B, C, omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna, omawia działalność Papińskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, podaje przykłady współczesnego konsumpcjonizmu</p>

KLASA VI SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Odkrywam piękno	<p>wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1), uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), wymienia przymioty wiary (A.3.3). wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1), wymienia główne prawdy wiary, odróżnia troskę o piękno zewnętrzne od troski o piękno duchowe, wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), wyjaśnia pojęcie: opatrność Boża (A.11.3), wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka, wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem.</p>	<p>wymienia cechy charakteryzujące wiarę, omawia prawdę, że u podstaw wiary leży przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią, przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary (A.2.5), wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy, wyjaśnia treść przykazania miłości (A.10.1), uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1), wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2), uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym, charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej. wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1).</p>	<p>odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych. uzasadnia, że wiara nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna, uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary, rozdziela wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną). wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów, wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu, wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego, wyjaśnia symbolikę oka opatrności.</p>	<p>cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę, wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego (A.4.1), omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem, uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrność z perspektywy czasu.</p>	<p>przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6), uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary, uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	<p>wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, potrafi odszukać wskazany fragment biblijny, podaje, w jakich językach napisano Biblię, podaje definicję modlitwy, przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3), podaje przykłady modlących się postaci biblijnych, wskazuje, gdzie w świecie cyfrowym można znaleźć treści o tematyce religijnej.</p>	<p>wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3), wymienia sposoby Bożego objawienia (w słowie Bożym) (A.5.1), omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem), podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5), rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4). potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki. wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie (D.4.2). wyjaśnia pojęcie: psalm (A.10.1), podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie.</p>	<p>wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1), określa, czym jest Tradycja Kościoła, przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego, wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4). ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5).</p>	<p>przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), wskazuje wątki, tematy starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5).</p>	<p>uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych. omawia treść wybranych psalmów Dawida, podaje przykłady apostołstwa na portalach społecznościowych (F.2.1).</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: królowie i prorocy	wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu, opowiada o walce Dawida z Goliatem, na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie, wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2), wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10), podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników, określa, czym jest prorocтво, podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz, opowiada historię Daniela i charakteryzuje jego postawę, wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie, definiuje pojęcie: „męczennik”, opowiada dzieje biblijnego Hioba, opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 Mch 6–7).	prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2), wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości, potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem, wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), podaje prawdę, że Eliaz był prorokiem posłanym przez Boga, ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina i prawdami wiary (A.10.5), określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych, wymienia grzechy cudze, uzasadnia konieczność przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej, wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1), podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa.	przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie (A.11.1), definiuje mądrość i wymienia jej przejawy, charakteryzuje misję proroków: Eliasza, Elizeusza, Jonasza, Jeremiasza, podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, wymienia wybrane cuda Elizeusza, uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia, uzasadnia, że prorocтва mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie, wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, wskazuje, czego Hiob uczy nas swoim cierpieniem, wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjscie Mesjasza.	uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie, podaje przykłady prococtw mesjańskich, interpretuje omawiane teksty prorockie, podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia, wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2).	potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka, podaje przykłady zapomnienia o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan, charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku, uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem Miłosiernym	wymienia siedem sakramentów świętych, wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1), podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2), uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6), opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1), opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia, podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie.	wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1), omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania, opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3), podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4), omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5), omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2), wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego, wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy.	wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom, wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem, wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13), wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4), uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej, interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie”.	przycząca i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu pokuty i pojednania (B.3.2), omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła, odnoszące się do tego sakramentu (B.3.2), wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa, wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7).	omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny, wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Kościół w Polsce	<p>wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3), opowiada przebieg życia św. Franciszka z Asyżu i Dominika Guzmana, podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie, uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5), podaje przykłady nietolerancji religijnej, ukazuje wartość tolerancji religijnej.</p>	<p>definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew, definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu, ukazuje rolę Kościoła w nauce (E.3.4), omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6), wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo, omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i i kalwinizmem. opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków, wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1596 r., wymienia znanych świętych Cerkwi unickiej i przyczyny prześladowania Kościoła unickiego, charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10).</p>	<p>wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim, wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce. wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano „azylem heretyków”. przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6).</p>	<p>charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój wiedzy, omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji.</p>	<p>charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<p>mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła, podaje i opisuje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus (E.4.1), opowiada o dzieciństwie i życiu dorosłym św. Wincentego a Paulo, wymienia atrybuty świętego, opowiada o życiu św. Jana Bosko (E.4.2), wymienia chrześcijańskie elementy świętowania, omawia, czym jest modlitwa (D.1.1), podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych (D.2.3), wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, podaje przykłady kultu maryjnego.</p>	<p>podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów, uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), definiuje pojęcia: świętość, omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. (E.3.5), podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, wykazuje aktualność myśli (idei) św. Jana Bosko i opowiada o roli założonej przez niego wspólnoty (E.4.2), wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych) (F.2.4), w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), wymienia uroczystości, miesiące i święta maryjne (B.2.2).</p>	<p>uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła. wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa od Dzieciątka Jezus, omawia praktyki ascetyczne w Kościele (B.2.6). wyjaśnia, w jaki sposób św. Wincenty przyczynił się do odnowy życia religijnego, wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej, uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania, uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), uzasadnia, że Maryja prowadzi do odkrywania miłości Boga.</p>	<p>charakteryzuje rolę, jaką Bóg wyznaczył Michałowi Archaniołowi, charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy od Dzieciątka Jezus, opowiada o misji Zgromadzenia Księżych Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, interpretuje biblijny tekst dotyczący Maryi, wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże macierzyństwo, wieczyste dziewictwo, niepokalane poczęcie i wniebowzięcie (A.13.12).</p>	<p>układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Moje wartości	wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, wymienia cechy charakteryzujące relacje przyjacielskie, podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami, i zachowań budujących wzajemne zaufanie, wyjaśnia, czym jest miłość (C.10.2), wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) w rodzinie, wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), definiuje pojęcia: eutanazja, kara śmierci, wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego działalności, wymienia powody, dla których ludzie chcą się poddać eutanazji oraz sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej, wyjaśnia pojęcia: czyste serce, poządlliwość, omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska.	opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże, wartości (C.2.1), przekonuje, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3), <ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim (C.3.5), wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C.5.1), wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia, wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1) w poszczególnych jego etapach i wymiarach, uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2). uzasadnia zło aborcji (C.6.2) i wymienia jej skutki, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci (C.6.4), wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu, charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10), podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu, przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu (C.5.14).	uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców, podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3). uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4), omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia zło eutanazji oraz kary śmierci (C.6.2), wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich oraz samotności, uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4), wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze, uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości (C.5.9).	definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu. uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej), przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego do naturalnej śmierci (C.6.3), omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorzeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół, charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga.	przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, np. duchową adopcję dziecka poczętego (C.6.3), dokonuje krytycznej oceny złe rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonności do złego), właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach.

SEMESTR I i II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	wymienia wybranych polskich świętych i błogosławionych (Karolina Kózkówna, Maksymilian Kolbe, Jan Beyzym), zna swojego patrona, patrona parafii i Polski, podaje prawdę, że Bóg ma swoich planach koniec świata, wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, wymienia święta nakazane przez Kościół, podaje przykłady pielęgnowania tradycji i zwyczajów religijnych, podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę, wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie, zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), opowiada o pokłonie mędrców, wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa, opisuje rolę gwiazdy w dotarciu mędrców do Betlejem, wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B, omawia, na czym polega praca nad sobą (postanowienia),	wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa, omawia liturgiczne formy świętowania w uroczystość Wszystkich Świętych (B 2.3). wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny, podaje kryteria, według których Chrystus będzie sędził ludzi, omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego (B.1.5), ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), opisuje przejawy miłości Boga do człowieka w historii zbawienia i w teraźniejszości (A.5.3), interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami. w oparciu o wybrane teksty biblijne charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5.),	określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja, charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem, podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyło hasło „Bóg, Honor, Ojczyzna”, wyjaśnia pojęcie: apokalipsa (A.10.1), przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne, charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia, wskazuje na skutki wynikające z wcielenia Jezusa dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10), wymienia sposoby Bożego objawienia (w Jezusie Chrystusie) (A.5.1), uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta,	charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach, uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia, charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli,	interpretuje tekst biblijny o powtórny przyjściu Chrystusa, krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia,

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<p>wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje, omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny, podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej, wyjaśnia, na czym polega nabożeństwo drogi krzyżowej, uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstancja (z Ciałem Chrystusa), określa, na czym polegał grzech pierworodny, i wymienia jego skutki, podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina, opisuje możliwości i podaje przykłady ewangelizacji (F.2.1) w rodzinie, podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa, wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej.</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia przed spowiedzią, określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem, omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa, wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei, wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa (A.13.9), przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka (A.13.10), opisuje sposób obecności i działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina w oparciu o tekst biblijny (A.14.1), omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), charakteryzuje istotę i formy kultu Serca Pana Jezusa (B.2.4), przedstawia formy modlitwy do Najświętszego Serca Pana Jezusa (nabożeństwo, pierwsze piątki miesiąca) (D.1.3), przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła (B.2.7), podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce.</p>	<p>interpretuje tekst biblijny Mt 4,1-11, wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania. charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa, wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego, charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego, omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy, definiuje pojęcie „ewangelizacja”, wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice, prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque, rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni.</p>	<p>ukazuje związek wydarzeń biblijnych (drogi krzyżowej Jezusa) z życiem chrześcijanina (A.10.5), interpretuje perykopę o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47), zestawia wydarzenia biblijne (złożenie Jezusa do grobu) ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej, charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunია), uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca.</p>	<p>przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy), przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła. określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem, charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki.</p>

KLASA VII SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Czynie dobro	wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3) opisuje przejawy miłości Boga do człowieka (A.5.3), wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji. podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędzia, lecz jako Ten, kto kocha, podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6) na przykładzie Piotra, podaje prawdę, że wiara jest łaską darem od Boga (A.3.1), niezasłużonym przez człowieka, uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez czynienie dobra, podejmowanie codziennych obowiązków i modlitwę. podaje prawdę, że Jezus wysłuchuje naszych prośb ze względu na naszą wiarę, przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3) na przykładzie setnika, wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panie nie jestem godzien...”.	charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdę szczęśliwy, gdy jest bez grzechu, charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywie wieczności, uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), wskazuje dziedziny życia rodzinnego, w których możemy wzorować się na Świętej Rodzinie, wyjaśnia, że osobista relacja z Bogiem ma wpływ na relacje w rodzinie.	podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indywidualnie do każdego człowieka, uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwiera drogę do szczęścia. podaje, jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi, interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra i zdradzie Judasza, uzasadnia, że przyznanie się do winy i żal prowadzi do oczyszczenia, a ich brak do nieszczęścia. uzasadnia, że działania człowieka skierowane ku dobru prowadzą do zbawienia, uzasadnia, że Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka, ale wspólnie z innymi. wymienia owoce zaufania Jezusowi, interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika, charakteryzuje postać setnika jako poganina, uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą.	określa własne rozumienie szczęścia, określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia, interpretuje tekst hymnu Magnificat, interpretuje biblijną perykopę o robotnikach w winnicy, uzasadnia, że Święta Rodzina może i powinna być wzorcem godnego i świętego życia naszych rodzin.	interpretuje teksty biblijne mówiące o wzajemnych relacjach osób tworzących Świętą Rodzinę.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	<p>podaje prawdę, że Jezus wychodzi do ludzi ze swoim słowem, by dać im szansę zbawienia, podaje przykłady, w jaki sposób realizować słowo Boże w swoim życiu, wyjaśnia znaczenie symboli ewangelistów, uzasadnia, że treść Ewangelii jest aktualna w każdym czasie, przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym (A.13.3), uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła (A.10.3), prezentuje pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa (A.13.1), zestawia wydarzenia biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.13.17) obecność Jezusa w Kościele, charakteryzuje sposoby obecności Chrystusa wśród nas, uzasadnia, że przebywanie w obecności Boga w niebie ma swój początek już na ziemi.</p>	<p>uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże (A.10.3), wyjaśnia pojęcia: „Ewangelia”, „ewangelie synoptyczne” (A.10.1), przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2) – Ewangelia, charakteryzuje specyfikę i przesłanie poszczególnych Ewangelii (A.13.5), prezentuje biblijne i patrystyczne świadectwa dotyczące historyczności Jezusa (A.13.1), omawia teorie negujące historyczność Jezusa i przedstawia kontrargumenty (A.13.2), w oparciu o dokumenty pozachrześcijańskie uzasadnia, że Jezus istniał naprawdę.</p>	<p>wyjaśnia, że poznanie i przyjęcie słowa Bożego prowadzi do zmiany życia, wymienia sposoby objawiania się Boga: w słowie Bożym (A.5.1), omawia kontekst historyczny przyjścia na świat Jezusa, w skrótovej formie przedstawia pozachrześcijańskie dokumenty świadczące o Jezusie, interpretuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa i Jego pozostaniu wśród ludzi.</p>	<p>uzasadnia konieczność troski o rozwijanie słowa Bożego w swoim sercu, interpretuje teksty biblijne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa, uzasadnia wartość życia „w obecności Chrystusa”.</p>	<p>prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów, wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterech Ewangeliach w świetle ich teologii.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: Jezus Chrystus	<p>wyjaśnia pojęcie: przypowieść (A.10.1), omawia przypowieść: o siewcy, o domu na skale, o talentach, o zabląkanej owcy, o ziarnie gorczycy i zaczynie chlebowym (A.13.6), wymienia miejsca, w których słuchamy słowa Bożego, podaje prawdę, że Boże słowo jest fundamentem, na którym ma budować własne życie, podaje prawdę, że wszystkie zdolności są darem Boga i należy je pomnażać, wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), wskazuje znaczenie dóbr materialnych w życiu chrześcijanina (C.7.5), wymienia wartości, których nie można zdobyć za pieniądze, podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie (F.2.3), charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), definiuje pojęcie „cud”, wymienia sposoby Bożego objawienia w Jezusie Chrystusie (A.5.1) – wybrane cuda: przemiana wody w wino, rozmnożenie chleba, uzdrowienie epileptyka, uzdrowienie opętanego, wskazuje przyczyny zła (A.7.2), podaje prawdę, że przyczyną zagubienia człowieka jest grzech oraz prawdę, że Bóg poszukuje grzesznika, podaje przykłady, w jaki sposób królestwo Boże jest budowane na ziemi duchowo i materialnie.</p>	<p>podaje cechy przypowieści jako gatunku literackiego (A.9.5), dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi wydarzeniami Nowego Testamentu (A.13.16), wyjaśnia, na czym polega Dobra Nowina o królestwie Bożym (A.13.7), wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle Bożego wezwania (C.10.5), omawia znaczenie przykazań kościelnych (E.2.11), omawia przypowieść o dziesięciu pannach (A.13.6), omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), oczekiwanie na oblubieńca odnosi do powtórnego przyjścia Chrystusa, wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę, interpretuje teksty dotyczące modlitwy Jezusa (D.2.2), uzasadnia, że Bóg poszukuje człowieka, ponieważ go kocha, omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4) – królestwo Boże przemienia świat, w oparciu o teksty biblijne opisuje misyjną działalność Kościoła (F.1.2).</p>	<p>uzasadnia, że aby słowo Boże mogło wydać plon, konieczne jest zaangażowanie człowieka, wyjaśnia, na czym polega bezinteresowny dar serca i uzasadnia jego wartość, określa, na czym polega roztropność i nieroztropność, wymienia sposoby powrotu do życia w łasce Bożej i warunki trwania w niej, uzasadnia, dlaczego powinniśmy być zawsze przygotowani na powtórne przyjście Chrystusa, wymienia sfery życia ludzi, w których Jezus dokonywał cudów, omawia prawdę, że Jezus jest Dobrym Pasterzem, wskazuje, że Boża miłość jest skierowana do każdej osoby indywidualnie, charakteryzuje sposoby Bożego poszukiwania.</p>	<p>wyjaśnia, dlaczego słuchanie słowa Bożego i wypełnianie go prowadzi do królestwa Bożego, uzasadnia, dlaczego warto rozwijać swoje umiejętności, uzasadnia, że zbawienie osiągamy, wykorzystując dary, które nam powierzono, omawia przesłanie perykopy o ubogiej wdowie. interpretuje perykopy biblijne opisujące wybrane cuda, wyjaśnia symboliczne znaczenie ziarna gorczycy i kwasu chlebowego we wzroście duchowym, uzasadnia, że królestwo niebieskie wzrasta dzięki Bożej mocy, a jego rozwój dokonuje się w historii ludzkości.</p>	<p>charakteryzuje postawę człowieka budującego swoje życie na słowie Bożym, przygotowuje plan akcji charytatywnej uzasadnia, że cuda Jezusa są potwierdzeniem Jego Synostwa Bożego i ogłaszaniem królestwa Bożego uzasadnia, że słowo Boże ma moc przemiany ludzkich serc.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach : małżeństwo i kapłaństwo	<p>wskazuje wybrane teksty biblijne i liturgiczne odnoszące się do sakramentu święceń,</p> <p>wyjaśnia pojęcia: rady ewangeliczne (A.10.1),</p> <p>podaje, że przygotowanie do przyjęcia sakramentów obejmuje formację zarówno w zakresie wiedzy, jak i postaw,</p> <p>opisuje, czym jest sakrament małżeństwa (B.9.1),</p> <p>przedstawia motywy przyjęcia sakramentu małżeństwa (B.8.4),</p> <p>przedstawia konsekwencje wynikające z sakramentu małżeństwa (B.3.3),</p> <p>przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu rodziny (E.1.2),</p> <p>wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4),</p> <p>wymienia przejawy miłości rodziców do dziecka,</p> <p>wylicza trudności oraz korzyści płynące z posiadania licznego potomstwa (rodzeństwa),</p> <p>wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi,</p> <p>wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie (E.1.5),</p>	<p>opisuje, czym jest sakrament święceń (B.9.1),</p> <p>przedstawia motywy przyjęcia sakramentu święceń (B.9.2),</p> <p>przedstawia sakrament święceń jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby (B.9.3),</p> <p>przedstawia konsekwencje egzystencjalne bierzmowania (B.5.3),</p> <p>omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina (B.5.4),</p> <p>przedstawia sakrament małżeństwa jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby (B.8.5),</p> <p>omawia liturgię sakramentu małżeństwa (B.3.4),</p> <p>przycacza wybrane teksty biblijne i liturgiczne na temat sakramentu małżeństwa (B.3.2),</p> <p>podaje przykłady autorytetu osób dorosłych,</p> <p>wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C.5.1),</p> <p>omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym i społecznym (E.1.4),</p>	<p>wymienia konsekwencje wynikające z przyjęcia sakramentu święceń i ślubów zakonnych,</p> <p>wyjaśnia znaczenie sakramentu święceń w życiu chrześcijańskim,</p> <p>omawia sposoby przygotowania do poszczególnych sakramentów,</p> <p>określa odpowiedzialność szafarzy przed Bogiem za właściwe przygotowanie kandydatów do sakramentów,</p> <p>interpretuje wybrane teksty biblijne i liturgiczne na temat sakramentu małżeństwa (B.3.2),</p> <p>wymienia symbole związane z sakramentem małżeństwa,</p> <p>wyjaśnia znaczenie sakramentu małżeństwa w życiu chrześcijańskim,</p> <p>charakteryzuje małżeństwo i rodzinę jako wspólnotę,</p> <p>potrafi wyjaśnić wartość różnorodności relacji w rodzinie wielodzietnej,</p> <p>charakteryzuje szczególne relacje pomocy i troski w rodzinie wielodzietnej,</p> <p>uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych,</p> <p>omawia, czego dotyczą wybory życiowe młodego człowieka,</p>	<p>charakteryzuje, na czym polega życie zakonne według rad ewangelicznych,</p> <p>omawia charyzmat wybranego zgromadzenia zakonnego,</p> <p>wyjaśnia, na czym polega godne udzielanie i przyjmowanie sakramentów,</p> <p>wymienia i charakteryzuje różnice w pojmowaniu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych,</p> <p>charakteryzuje zmiany w modlitwie od dzieciństwa do chwili obecnej, ,</p>	<p>wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim,</p> <p>uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania,</p> <p>wyjaśnia znaczenie samodzielności w życiu osoby dojrzewającej.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z...: małżeństwo i kapłaństwo	określa, czym jest rodzicielstwo (macierzyństwo i ojcostwo), wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) rodzicielskiej, wyjaśnia, na czym polegają naturalne metody planowania rodziny (C.5.12), ocenia osiągnięcia biotechnologii w perspektywie nauki Kościoła (C.5.5), definiuje, co to jest antykoncepcja i wymienia jej rodzaje.	uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), uzasadnia zło antykoncepcji (C.5.13) i wylicza jej skutki uboczne, uzasadnia zło zapłodnienia <i>in vitro</i> (C.6.2), wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1), uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4).	wyjaśnia, czym jest NaProTechnologia, podaje, że naturalne planowanie rodziny stanowi styl życia, wyjaśnia, na czym polega zapłodnienie <i>in vitro</i> , wymienia postawy wynikające z prawdziwej miłości kobiety i mężczyzny.	definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego i wylicza jego przyczyny, argumentuje sens życia zgodnie z naturą, uzasadnia, że wykluczenie płodności niszczy miłość.	

SEMESTR II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Moje zasady	<p>podaje przykłady praw, które obowiązują każdego i w każdym czasie, oraz takich, które ludzie mogą ustanawiać i modyfikować,</p> <p>wskazuje przyczyny nieszczęść i zła (C.1.5), przedstawia skutki zła (A.7.4), określa istotę prawdziwej wolności,</p> <p>podaje zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów (C.2.3), podaje przykłady nadużywania wolności, wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8),</p> <p>wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.1.3), wymienia, co pomaga dokonywać wyborów między dobrem a złem,</p> <p>przedstawia konsekwencje dobra i zła (C.1.4), definiuje pojęcie uczciwości,</p> <p>podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia,</p> <p>wymienia, co można stracić przez nieuczciwość. uzasadnia ochronę własności (C.7.1), definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo,</p> <p>wskazuje przyczyny zła (A.7.2), dostrzega i opisuje związek między kłamstwem i oszustwem, a poniżaniem człowieka jako podmiotu i przedmiotu kłamstwa (C.7.3), wymienia najważniejsze uczucia i określa, czym są, wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi,</p>	<p>opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo naturalne, wartości, sumienie, powinność moralna (C.2.1),</p> <p>rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach (C.7.4),</p> <p>wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, powołując się na przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (A.13.13),</p> <p>omawia sposoby kształtowania sumienia (C.2.5),</p> <p>uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4),</p> <p>przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej (E.1.2) oparte na prawdzie,</p> <p>uzasadnia wartość prawdomówności (C.7.2) i dotrzymywania danego słowa,</p> <p>charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8) w sferze emocji,</p> <p>omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym (E.1.4),</p>	<p>uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych,</p> <p>charakteryzuje skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych,</p> <p>wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności,</p> <p>podaje przykłady funkcjonowania sumienia (prawidłowe i nieprawidłowe działanie),</p> <p>wykazuje różnicę w postępowaniu z przymusu i własnej woli,</p> <p>uzasadnia, że wybór dobra prowadzi do szczęścia dla pojedynczego człowieka i wszystkich ludzi,</p> <p>wyjaśnia, dlaczego człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych,</p> <p>uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym,</p> <p>podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia,</p> <p>definiuje, czym są uzależnienia, i wyjaśnia, na czym polegają,</p>	<p>uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność,</p> <p>uzasadnia konieczność formacji sumienia i wskazuje, na czym powinna się opierać,</p> <p>analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka,</p> <p>analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka,</p>	<p>określa, na czym polega relatywizm moralny, uzasadnia</p> <p>wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas decyzje,</p> <p>potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Moje zasady	wskazuje na najważniejsze zagrożenia wynikające z uzależnień dzisiejszej młodzieży: alkoholizm, narkomania, hazard, fonoholizm, siecioholizm, pornografia, gry komputerowe (C.8.2), nikotynizm, zakupoholizm, wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej (C.5.6), wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci, wyjaśnia szkodliwość hejtu.	wyjaśnia, czym są zachowania ryzykowne (C.8.1), argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych.	charakteryzuje skutki uzależnienia, określa szkodliwość narkotyków, wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktowania się przez Internet, podaje zasady właściwego korzystania z Internetu, charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym.		

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Dzieje Kościoła	wyjaśnia, dlaczego Bitwa Warszawska stoczona w dniach 13–25 sierpnia 1920 r. jest nazywana cudem nad Wisłą, ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej Polski: cud nad Wisłą, akt oddania Polski Maryi i Jej Sercu w roku 1946 i jego owoce (E.5.7), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu narodu (E.1.2), wyjaśnia, na czym polega miłość do Ojczyzny (E.1.6), podaje nazwę swojej diecezji oraz imię i nazwisko jej biskupa, wymienia najważniejsze sanktuaria swojej diecezji, podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty diecezjalnej (E.2.12),	wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmu hitlerowskiego i bolszewickiego (E.3.10), charakteryzuje postawę bł. kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny, uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7), wskazuje, gdzie jest katedra i seminarium duchowne,	ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości, określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm, uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny, wymienia i omawia przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego, podaje najważniejsze fakty związane z obchodami Tysiąclecia Chrztu Polski, podaje definicję sanktuarium, diecezji, seminarium, wymienia dobra materialne i duchowe, z których korzysta w parafii (ofiarowane przez wiernych w historii), opowiada historię swojego kościoła parafialnego,	wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę, charakteryzuje wartości, dla których Polacy oddawali życie, wyjaśnia rolę sanktuariów w życiu społecznym i narodowym, charakteryzuje charyzmat wybranej grupy parafialnej,	charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej, omawia najważniejsze wydarzenia z historii swojej diecezji,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Dzieje Kościoła	<p>definiuje pojęcie parafii podaje, kto do niej przynależy, wymienia i opisuje formy zaangażowania świeckich w życie parafii (grupy dziecięce i młodzieżowe) podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty parafialnej (E.2.12), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła (E.1.2), opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w rodzinie (F.2.1), podaje prawdę, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa, omawia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli i spędzanie wolnego czasu (C.4.5), podaje przykładowe postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli (C.4.6), wyjaśnia ewangelizacyjne znaczenie praktykowania tradycji chrześcijańskich (zwyczajów, obrzędów).</p>	<p>podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty parafialnej (E.2.12), wyjaśnia, że parafia jest jednocześnie jednostką administracyjną Kościoła i wspólnotą wiernych, definiuje pojęcie Kościoła domowego, opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego, wskazuje na zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe.</p>	<p>charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy, wyjaśnia, dlaczego niedziela jest nazywana pierwszym dniem tygodnia, uzasadnia, dlaczego niedziela jest dniem wolnym od pracy, a poświęconym na spotkanie z Bogiem, wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno- narodowego.</p>	<p>przygotowuje plan na wspólną niedzielę z rodziną.</p>	<p>podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<p>prezentuje wybrane sylwetki świętych polskich (E.5.8) – św. brat Albert, wskazuje sposoby pomocy osobom chorym i cierpiącym (C.5.6), podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: chorych, samotnych, biednych, wykluczonych społecznie (F.2.3), podaje przykłady, w jaki sposób może kształtować odwagę, wymienia najważniejsze fakty z życia św. Jana Pawła II, wskazuje na wydarzenia, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9) – wybrane zasługi Jana Pawła II dla Ojczyzny i narodu polskiego, podaje miejsca i formy kultu związanego z osobą błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki, podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), opowiada, w jaki sposób Polacy czcili Maryję w różnych okresach historycznych.</p>	<p>prezentuje wybrane sylwetki świętych polskich (E.5.8) – ks. Józef Stanek, Natalia Tułasiewicz, Marianna Biernacka, wskazuje najważniejsze fakty z życia wybranych świętych z czasów II wojny światowej (E.4.1), podaje przykłady współczesnych chrześcijan, przeżywających cierpienie w duchu wiary (A.13.15), podaje przykłady, w jaki sposób można połączyć świętowanie uroczystości Matki Bożej, Królowej Polski z Narodowym Świętem Trzeciego Maja.</p>	<p>charakteryzuje postawę br. Alberta wobec ubogich, interpretuje słowa św. br. Alberta „powinno się być jak bochen chleba...”, podaje przykłady pomocy bezdomnym współcześnie, opowiada o męczeństwie św. Maksymiliana Kolbe, podaje przykłady inicjatyw podejmowanych przez Polaków związanych z osobą św. Jana Pawła II, wymienia najważniejsze fakty z życia ks. Jerzego Popiełuszki, charakteryzuje wpływ jego nauczania dla kształtowania narodowych postaw Polaków, uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętym męczennikiem, podaje, genezę ustanowienia uroczystości Matki Bożej Królowej Polski, uzasadnia, że jest ono wyrazem wdzięczności za Bożą opiekę, jakiej doświadczają Polacy za pośrednictwem Maryi, wyjaśnia przesłanie hymnu Bogarodzica oraz treść wybranej pieśni maryjnej.</p>	<p>podaje, czym zajmują się bracia albertyni i siostry albertynki, opowiada o heroizmie życia wybranych świętych II wojny światowej, uzasadnia, że kult Jana Pawła II ma wpływ na postawy Polaków wobec wiary i Ojczyzny, interpretuje tekst z Księgi Apokalipsy Ap 11,19a.</p>	<p>uzasadnia, że przyjęcie śmierci przez św. Maksymiliana za współwzięcia jest wynikiem świętości życia, charakteryzuje wpływ nauczania ks. Jerzego Popiełuszki dla kształtowania narodowych postaw Polaków.</p>

SEMESTR I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<p>wyjaśnia pojęcie: błogosławieństwa (A.10.1), przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na Górze (A.13.8), podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), wymienia okresy roku liturgicznego i święta upamiętniające wydarzenia z życia Jezusa, wymienia uroczystości i święta Pańskie, uroczystości wybranych świętych (B.2.2), wskazuje przyczyny lęku przed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi. ukazuje związek pokłonu mędrców z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina (A.10.5), podaje, że Wielki Post to czas rozważania Męki Pana Jezusa, opisuje przejaw miłości Boga do człowieka w historii zbawienia (A.5.3), charakteryzuje czyn św. Weroniki, podaje, że postać Weroniki występuje w VI stacji nabożeństwa drogi krzyżowej,</p>	<p>wymienia osiem błogosławieństw (C.9.1), uzasadnia koncepcję szczęścia zawartą w ośmiu błogosławieństwach (C.9.5), ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), na podstawie dotychczasowej wiedzy przytacza wątki, tematy i postaci biblijne z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej (A.13.19) – „Bóg się rodzi”, wskazuje na skutki wynikające z Odkupienia dla życia chrześcijanina (A.13.10), analizuje i interpretuje tekst o pojmaniu Jezusa w ogrodzie Oliwnym,</p>	<p>podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie, wyjaśnia, że świętość można osiągnąć żyjąc duchem ośmiu błogosławieństw, wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny, podaje okoliczności narodzenia Pana Jezusa, mówi z pamięci tekst kolędy i omawia jej przesłanie, charakteryzuje podobieństwa w postawach w poszukiwaniu Mesjasza pomiędzy współczesnymi ludźmi, Herodem a mędrcami, wskazuje współczesne sposoby naśladowania św. Weroniki, podaje cechy wiernego przyjaciela Chrystusa, określa, na czym polegała zdrada Judasza i charakteryzuje jego postać, omawia, dlaczego podczas liturgii Wielkiego Czwartku Najświętszy Sakrament jest przenoszony do ciemnicy,</p>	<p>uzasadnia chrześcijański sens i wartość świętowania na przestrzeni roku liturgicznego, określa postawy ludzi wobec Jezusa, analizując tekst biblijny Mt 2,1-12, interpretuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa,</p>	<p>dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o narodzeniu Jezusa, na podstawie tekstu „Gorzkich żali” i rozważań nabożeństwa drogi krzyżowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia,</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<p>wskazuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu, wymienia osoby, które spotkały Chrystusa zmartwychwstałego, podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty parafialnej (E.2.12) podaje przykłady, jak może ewangelizować, podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych) (F.2.4), wymienia różne sposoby oddawania czci Maryi, przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3) – różne formy nabożeństw majowych, podaje tytuły tradycyjnych pieśni eucharystycznych, uzasadnia, że udział w procesji Bożego Ciała świadczy o przynależności do wspólnoty Kościoła i wspólnoty parafialnej.</p>	<p>zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6) – wyjaśnia: symbolikę grobu Pańskiego, przesłanie procesji Bożego Ciała na ulicach miast i wsi, symbolikę ciemnicy, przytacza biblijne relacje o pustym grobie i chrystofaniach (A.6.1), wymienia argumenty za prawdziwością zmartwychwstania Jezusa (A.6.2), wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźć własne miejsce i zadanie do spełnienia, wyjaśnia dogmat maryjny: Boże Macierzyństwo (A.13.12), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu Kościoła (E.1.2).</p>	<p>wskazuje przyczyny odchodzenia współczesnego człowieka od Chrystusa, określa, na czym polega dzieło nowej ewangelizacji, uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego, wyjaśnia wybrane wezwania „Litani loretńskiej do NMP”, wyjaśnia, że litania jest modlitwą, w której prosimy o wstawiennictwo Maryi u Jej Syna, Jezusa, podaje nazwy miejsc związanych z cudami eucharystycznymi.</p>	<p>interpretuje tekst sekwencji wielkanocnej, uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocie parafialnej, stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła, wyjaśnia znaczenie obrzędów, symboli i znaków używanych podczas procesji Bożego Ciała.</p>	<p>opisuje zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej tajemnicy zbawienia, która uobecnia się w tajemnicy przemiany chleba w Ciało i wina w Krew, wymienia zwyczaje związane z uroczystością Bożego Ciała spotykane w jego regionie.</p>

KLASA VIII SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Zdobywam świętość	<p>wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2): miłość i miłosierdzie, wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3), definiuje pojęcie „łaska Boża”, wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga (A.3.1), wymienia warunki i sposoby przyjęcia przez człowieka łaski Bożej, wyjaśnia pojęcie: błogosławieństwa (A.10.1), wymienia osoby, które dawały świadectwo życia duchem ośmiu błogosławieństw.</p> <p>charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11) podczas wesela w Kanie Galilejskiej, wymienia miejsca objawień Matki Bożej, podaje powody, dla których przesłanie fatimskie jest nadal aktualne, uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina (D.5.3).</p>	<p>wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle wezwania Bożego (C.10.5), opisuje przejawy miłości Boga do człowieka (A.5.3), wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1), uzasadnia, dlaczego nie można się zatrzymać w dążeniu do świętości. przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w <i>Kazaniu na górze</i> (A.13.8), interpretuje przykazanie miłości Boga i bliźniego w świetle <i>Nowego przykazania</i> (C.10.1), uzasadnia znaczenie błogosławieństw w drodze do zbawienia (C.9.4), uzasadnia wartość błogosławieństw w życiu osobistym i społecznym (C.9.3).</p>	<p>wymienia etapy życia Jezusa w dążeniu do zbawienia człowieka, podaje przyczyny, dla których bogaty młodzieniec nie potrafił zrealizować planu przemiany swojego życia, wyjaśnia prawdę wiary o konieczności łaski Bożej do zbawienia, charakteryzuje, na czym polega współpraca człowieka z łaską Bożą, wyjaśnia, na czym polega świętość życia według ośmiu błogosławieństw, przytacza najważniejsze przesłania objawień fatimskich, uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien modlić się o dobro dla świata, uzasadnia, dlaczego pokój na świecie jest uzależniony od więzi człowieka z Bogiem.</p>	<p>interpretuje tekst biblijny o miłości Boga do człowieka jeszcze przed jego narodzeniem, interpretuje perykopę o bogatym młodzieńcu, uzasadnia, że życie według ośmiu błogosławieństw jest realizacją nowego przykazania miłości, wyjaśnia teksty objawień fatimskich w kontekście troski Maryi o świat.</p>	<p>charakteryzuje działanie Jezusa jako konsekwentne realizowanie planu zbawienia świata, wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin jest odpowiedzialny za wiarę innych.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Świete w życiu chrześcijanina	wymienia sposoby Bożego objawienia: w słowie Bożym (A.5.1), wyjaśnia, dlaczego należy przyjąć miłość Jezusa i odpowiedzieć na nią, podaje prawdę, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego człowieka indywidualnie, wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), które spotkały Boga przez czytanie Biblii, charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka (E.1.1): Kościół jako wspólnotę wspólnot, wyjaśnia, że przykazania są drogowskazami w życiu (C.1.3), identyfikuje autorów poznanych modlitw starotestamentalnych (D.2.2) – Mojżesz, wymienia z pamięci przykazania Boże (C.1.1).	opisuje skutki pójścia za Jezusem, ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5), podaje zasady indywidualnej lektury Pisma Świętego i uzasadnia jej wartość (A.10.7), uzasadnia, że Biblia jest księgą ponadczasową. przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu Kościoła (E.1.2), na przykładzie biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty, wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważaniem we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym, przytacza wątki, tematy i postaci z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej (A.13.19), uzasadnia, że postać Jezusa Chrystusa najczęściej inspiruje twórców literatury.	uzasadnia potrzebę modlitwy do Ducha Świętego przy czytaniu Biblii, czyta tekst biblijny ze zrozumieniem i stawia pytania do przeczytanego tekstu, podaje przykłady wspólnotowej lektury Pisma Świętego, wyjaśnia, na czym polega modlitewna i medytacyjna lektura Pisma Świętego, wymienia tytuły przynajmniej kilku utworów literackich nawiązujących do Biblii, opowiada historię przekazania Mojżeszowi tablic Dekalogu, wyjaśnia treść wprowadzenia do Dekalogu „Ja jestem Pan, Bóg twój...”.	przedstawia, na czym polegała przemiana życia wybranych postaci biblijnych (św. Piotr, św. Maria Magdalena, św. Tomasz, uczniowie z Emaus), analizuje tekst przypowieści o miłosiernym ojcu według metody pięciu palców.	prezentuje przesłanie wybranego utworu inspirowanego Pismem Świętym.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy	<p>podaje znaczenie słowa „apostoł”, podaje, że papież i biskupi są następcami apostołów, przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania (A.11.4) – św. Piotr, wymienia stopnie hierarchii w Kościele, podaje imiona i nazwiska biskupów swojej diecezji oraz kapłanów z parafii, wyjaśnia znaczenie imienia Piotr. definiuje pojęcie „dogmat” (E.2.8), wymienia poszczególne prawdy wiary zawarte w <i>Credo</i>, wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą (E.2.3), wymienia podstawowe prawdy o Kościele, wymienia przymioty Kościoła katolickiego (E.2.4): jeden, święty, powszechny i apostołski, wyjaśnia nazwę „hierarchiczna struktura Kościoła”, wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy, wymienia zadania w zgromadzeniu liturgicznym (B.1.3), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, grupy koleżeńskiej (E.1.2), planuje pozytywne aktywności życiowe, np. harcerstwo, działalność społeczna (C.8.3), podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty diecezjalnej i parafialnej (E.2.12).</p>	<p>na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła (E.2.1), wyjaśnia pojęcia: papież, prymat papieża, Namiestnik Chrystusa (E.2.8), podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), w oparciu o teksty biblijne opisuje misyjną działalność Kościoła (F.1.2), omawia przykłady działalności misyjnej (F.1.3), uzasadnia potrzebę wspierania misji, wyjaśnia poszczególne artykuły <i>Credo</i> (A.4.1), charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła (E.2.2), zestawia teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.13.17), wyjaśnia przymioty Kościoła katolickiego (E.2.4), interpretuje tekst biblijny: Ef 2,19-22, wyjaśnia pojęcia: Stolica Apostolska, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, synod biskupów, metropolia, diecezja, biskup, parafia, proboszcz (E.2.8), Watykan (E.3.8), opisuje hierarchiczny ustrój Kościoła (E.2.7), wyjaśnia zadania świeckich w realizowaniu misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej, opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele (F.2.1).</p>	<p>wymienia dostępne mu sposoby apostołowania, wyjaśnia, że w Kościół współczesny kontynuuje posłanie apostołów na cały świat, opowiada o powierzeniu Piotrowi władzy w Kościele, omawia powołanie i nawrócenie Szawła, podaje prawdę, że Kościół jest wspólnotą zbawienia o hierarchicznej strukturze władzy, określa zadania wierzących we wspólnocie Kościoła, podaje przykłady intencji w potrzebach osób należących do Kościoła, wymienia zadania, jakie Bóg powierzył hierarchom Kościoła, wskazuje, że celem posługi kapłana i apostołstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi, wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii.</p>	<p>charakteryzuje rolę Jezusa w powstaniu Kościoła, wyjaśnia znaczenie symboli związanych z władzą w Kościele. charakteryzuje działalność apostołską św. Pawła, wskazuje sposoby naśladowania apostoła, uzasadnia, dlaczego każdy katolik jest odpowiedzialny za Kościół, wyjaśnia, czego dotyczy nieomylność papieża i kolegium biskupów, charakteryzuje wzajemne relacje członków Kościoła, charakteryzuje działalność wybranych grup.</p>	<p>uzasadnia, że władza w Kościele oznacza służbę wspólnocie wierzących, wyjaśnia, co to znaczy dobrze realizować swoje powołanie, graficznie lub opisowo charakteryzuje wskazane teksty z KKK, uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do rówieśniczych grup o charakterze religijnym.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie	<p>wyjaśnia, czym jest sakrament bierzmowania (B.5.1), omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina (B.5.4), rozpoznaje znaki, symbole i gesty liturgiczne sakramentu bierzmowania oraz właściwie je interpretuje (B.1.4), opisuje i wyjaśnia obrzędy bierzmowania (B.5.2). wymienia dary Ducha Świętego (A.14.2; B.5.5), omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), wymienia grzechy przeciwko Duchowi Świętemu (A.15.1), wyjaśnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu zamykają drogę do nieba. podaje prawdę, że przebaczenie i pojednanie prowadzi do doświadczenia miłości, podaje prawdę o miłości Boga, który szuka człowieka.</p>	<p>w oparciu o odpowiednie teksty biblijne (J 14,26; J 16,13-15; Dz 1,8) omawia rolę Ducha Świętego w swoim życiu, podaje właściwe motywy przyjęcia sakramentu bierzmowania jako dopełnienia chrztu (B.5.6), przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu bierzmowania (B.3.2), omawia dary Ducha Świętego i wyjaśnia ich znaczenie (A.14.2; B.5.5), uzasadnia konieczność formacji chrześcijańskiej (B.5.7) przez współpracę z Duchem Świętym w rozwijaniu Jego darów, opisuje naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła (A.14.1), przedstawia istotę, skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania (B.5.3), wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu (A.15.1), wskazuje przyczyny zła (A.7.2) i przedstawia skutki grzechu (A.7.4), przedstawia konsekwencje wynikające z sakramentów (B.3.3) pokuty i pojednania oraz Eucharystii, omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5; B.6.4).</p>	<p>wskazuje sfery życia, w których należy podjąć pracę nad sobą, by dobrze się przygotować do sakramentu bierzmowania, podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentu bierzmowania, wyjaśnia nazwę „bierzmowanie”, wymienia warunki otrzymania Ducha Świętego, podaje przykłady trudności dotyczących wiary, wyjaśnia, że owocem dojrzałego chrześcijaństwa jest systematyczne przyjmowanie sakramentów i udział w niedzielnej Mszy Świętej, wyjaśnia, jaki zachodzi związek między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią.</p>	<p>interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do bierzmowania, wyjaśnia, że pod widzialnym znakiem dokonuje się niewidzialna rzeczywistość, wyjaśnia wartość sakramentu bierzmowania, wyjaśnia słowa Jezusa z Ewangelii Mk 3,28-29.</p>	<p>wyjaśnia zależność owocu od przyjęcia darów Ducha Świętego, interpretuje tekst Dz 8,14-24, wyjaśnia, dlaczego Eucharystia oraz sakrament pokuty i pojednania stanowią czytelny znak miłości Jezusa do człowieka.</p>

Semestr II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Mój rozwój	wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), podaje przykłady osób, które pracą na sobą zmieniły swoje życie, wymienia, jakie wymagania (wartości) chciałby postawić wobec samego siebie, definiuje pojęcia: pokora, pycha, podaje biblijne przykłady pokory i pychy, wymienia prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej, podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie, wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w szkole, parafii, grupie rówieśniczej (E.1.5), omawia, jak pracować nad rozwojem emocjonalnym (E.1.4), uzasadnia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych, wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.1.3), uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4), wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie, wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej (C.5.6).	podaje zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów (C.2.3), uzasadnia, że warto przyjąć cierpienie, by osiągnąć cel wyższy, omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym (E.1.4), omawia rolę pokory i złe skutki pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek (C.3.4) oraz relacji z samym sobą i innymi ludźmi, odczytuje przesłanie wpływające z wezwań Modlitwy Pańskiej (D.3.1), omawia Modlitwę Pańską jako program życia chrześcijańskiego (D.3.2), definiuje pojęcia: wychowanie, samowychowanie, charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), podaje hierarchię wartości wynikających z wiary (C.2.2), uzasadnia, że nastolatek powinien budować nową wizję obrazu Boga i relacji z Nim, omawia, jak pracować nad własnym rozwojem społecznym (E.1.4), uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów, charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów, podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: samotnych, uzależnionych, bezradnych, wykluczonych społecznie (F.2.3).	wyjaśnia, na czym polega samowychowanie, wskazuje i charakteryzuje sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwalania się z pychy, uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy, formułuje własną modlitwę, wzorując się na Modlitwie Pańskiej, uzasadnia, co w procesie samowychowania prowadzi do Chrystusa, a co od Niego oddala. określa różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi w zależności od wieku (1 Kor 13,11), podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki, określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa, podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej, formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet, podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń, charakteryzuje potrzeby człowieka, który przestał sobie radzić w życiu.	określa, że rozwój osobowy człowieka uzależniony jest od chęci pracy nad sobą, interpretuje teksty biblijne o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16), wyjaśnia, czemu służy wychowanie, do czego zmierza, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy, uzasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana relacji z ludźmi, charakteryzuje zasady wypowiedzania opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat. charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag, uzasadnia, że pracą w wybranym przez siebie zawodzie może służyć innym, uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi.	podaje owoce wytrwałości w stawianiu sobie wymagań (osiągnięcie celu), uzasadnia, że bliskość Boga i wartości chrześcijańskie najpełniej rozwijają człowieka, uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi, opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Kościół w świecie	<p>podaje, co pomaga stawać się prawdziwym chrześcijaninem, wyjaśnia i uzasadnia konieczność łaski Bożej do zbawienia, wymienia największe Kościoły chrześcijańskie (E.2.5), definiuje pojęcia: katolik, prawosławny, protestant, omawia podstawowe zasady życia społecznego, wykazuje, że Bóg jest dawcą zarówno wiary, jak i rozumu, podaje przykłady wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru. wymienia różne formy życia poświęconego Bogu, omawia przykłady działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich (F.1.3), wyjaśnia pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna, wymienia główne religie monoteistyczne i politeistyczne w świecie: chrześcijaństwo, judaizm, islam, buddyzm, hinduizm (F.3.3),</p>	<p>wyjaśnia, co znaczy powszechność zbawienia (F.3.4), wymienia kręgi przynależności do Kościoła Chrystusowego i przyporządkowania do Ludu Bożego (F.3.5), wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka (E.2.10), wyjaśnia pojęcie: ekumenizm w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary (E.2.6), wymienia przyczyny podziału i podstawy jedności chrześcijan, wskazuje działania na rzecz jedności Kościoła (E.5.10), omawia historię ruchu ekumenicznego i wskazuje jego perspektywy. definiuje pojęcia: „katolicka nauka społeczna” oraz „grzech społeczny”, omawia indywidualne i społeczne aspekty niesprawiedliwości w rozdziale dóbr (C.7.6), omawia w kontekście rewolucji przemysłowej, czym zajmuje się katolicka nauka społeczna (E.3.9). wskazuje na źródła wiedzy na temat istnienia Boga (A.2.4), wskazuje relacje między wiarą i wiedzą (A.2.1) na podst. nauczania Soboru Watykańskiego I, podaje argumenty za niesprzecznością wiary i wiedzy (A.2.2), omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. na przykładzie św. Franciszka Ksawerego (E.3.5), przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: benedyktyni, franciszkanie i dominikanie (E.3.3),</p>	<p>wskazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina, wymienia najbardziej znanych przedstawicieli ruchu ekumenicznego, podaje datę tygodnia modlitw o jedność, wymienia encykliki społeczne, podaje ich autorów i określa tematykę, wyjaśnia, że „dobro wspólne zostaje urzeczywistnione tam, gdzie zachowywane są prawa człowieka”. podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą rozumu, uzasadnia, że badania naukowe zajmują się pochodzeniem ciała ludzkiego, a wiara pochodzeniem człowieka (Darwin), wskazuje terytorialny zasięg katolickich misji, opisuje charakter pracy misyjnej, wyjaśnia różnicę między wyznaniem chrześcijańskimi a religiami niechrześcijańskimi (F.3.2), wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (A.12.2),</p>	<p>charakteryzuje kręgi przynależności do Kościoła, charakteryzuje podobieństwa i różnice między poszczególnymi wyznaniem (katolicyzm, prawosławie, protestantyzm, anglikanizm, starokatolicyzm), uzasadnia pozytywny wpływ katolickiej nauki społecznej na rozwój społeczny, polityczny i gospodarczy państwa, interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego, charakteryzuje rozwój misji katolickich na różnych kontynentach, podaje czas ich powstania, podstawowe założenia i terytorium występowania,</p>	<p>uzasadnia potrzebę identyfikacji z własnym wyznaniem, wyjaśnia i uzasadnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostoelskiej. określa związek katolickiej nauki społecznej z Ewangelią, wyjaśnia, że myśl o wzajemnym przenikaniu się wiary i rozumu jest obecna w nauczaniu Soboru Watykańskiego I, a także w encyklice „Fides et ratio”, omawia rozwój życia zakonnego w dziejach chrześcijaństwa (Benedyktyni, zakony: kanonickie, rycerskie, żebracze, kleryckie – Jezuici), ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii (F.3.7),</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Kościół w świecie	<p>określa pojęcie terroryzmu oraz organizacji i ataków terrorystycznych, uzasadnia różnicę między Chrystusem a innymi osobami mającymi wpływ na dzieje ludzkości (A.13.4), przedstawia konsekwencje dobra i zła (C.1.4), wskazuje przyczyny nieszczęść i zła: zbrodnie, wojny, przemoc itp. (C.1.5), definiuje, co to jest sekta, wymienia niebezpieczeństwa, jakie niosą ze sobą sekty, wymienia wartości, którymi powinien kierować się chrześcijanin, wyjaśnia, w jaki sposób młody człowiek powinien świadczyć o Chrystusie.</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła (F.1.1), opowiada o roli założonych wspólnot przez: Benedykta, Franciszka z Asyżu, Dominika, Ignacego Loyoli (E.4.2), w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność (F.1.2), omawia ogólnie zjawisko religii (F.3.1), wskazuje działania na rzecz tolerancji religijnej (E.5.10), podaje, kiedy w Kościele obchodzimy Dzień Judaizmu (A.12.4), rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach (C.7.4), uzasadnia konieczność poznania pełnych okoliczności zaistniałych faktów, by móc je prawidłowo ocenić, wymienia sposoby przeciwdziałania złu (C.1.8), podając przykłady skuteczności walki metodami pokojowymi, podaje objawy uzależnienia się od sekty, uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt (F.3.8), definiuje pojęcie totalitaryzmu i podaje przykłady systemów totalitarnych, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga (C.1.2), opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmów: hitlerowskiego i bolszewickiego (E.3.10), wymienia prawa i wolności, których naruszenie może prowadzić do totalitarnego zniewolenia.</p>	<p>podaje przykłady powtarzanych często opinii na temat wydarzeń i ludzi związanych z Kościołem, wymienia zasady moralne, jakie są łamane w przygotowaniu i przeprowadzaniu ataków terrorystycznych, uzasadnia, że nawet dla słuszych dążeń nie wolno posługiwać się zbrodniczymi metodami, wymierzonymi w niewinnych ludzi, określa szkodliwość działania sekt, podaje sposoby obrony przed werbowaniem do sekty, potrafi rozpoznać, że ktoś przystał do sekty, wyjaśnia pojęcia: fanatyzm religijny, obojętność religijna, uzasadnia, że zarówno fanatyzm, jak i obojętność religijna są sprzeczne z postawą autentycznej religijności.</p>	<p>wyjaśnia okoliczności tworzenia i cel rozpowszechniania krzywdzących opinii i stereotypów, wymienia wybrane postacie historyczne i określa ich wpływ na historię, wyjaśnia, dlaczego każdy z systemów totalitarnych sprzeciwia się swobodnemu wyznawaniu wiary, uzasadnia konieczność respektowania prawa do kontrolowania poczynań władzy państwowej i do nieskrępowanego wypowiedania krytyki pod jej adresem.</p>	<p>poszukuje obiektywnych źródeł wiedzy na temat nagłaśnianych zdarzeń.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<p>definiuje pojęcie „ekologia”, wyjaśnia, że przyroda jest darem Boga, wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych (E.4.1) – św. Franciszek z Asyżu, prezentuje nauczanie Kościoła dotyczące ekologii (C.7.7), wykazuje aktualność myśli św. Franciszka (E.4.2), określa, czym jest modlitwa (D.1.1), podaje przykłady modlitwy znanych ludzi (D.2.3), wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Teresy z Kalkuty, podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie (F.2.3), wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych papieży XX w. (E.4.1), wymienia i opisuje uroczystości i maryjne (B.2.2) – Wniebowzięcia NMP, wyjaśnia ludową nazwę uroczystości Matki Bożej Zielnej.</p>	<p>podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), przedstawia sposoby przewycięzania trudności w modlitwie (D.4.2), wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego i wiąże je ze sprawiedliwością, powołując się na przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (A.13.13), wyjaśnia, dlaczego św. Jan XXIII został nazwany papieżem pokoju, a św. Paweł VI papieżem dialogu, charakteryzuje apostolską papieża Jana Pawła II jako Pielgrzyma i patrona rodzin, wyjaśnia dogmat o wniebowzięciu NMP (A.13.12) i podaje datę ogłoszenia, charakteryzuje istotę kultu Maryi (B.2.4).</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za środowisko, charakteryzuje stosunek współczesnych ludzi do przyrody i porównuje go z nauką przekazaną przez św. Franciszka, podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie, uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić. opisuje formy działalności matki Teresy i jej zgromadzenia, podaje, że św. Jan Paweł II powierzył Maryi siebie i swoją posługę papieską, wyjaśnia znaczenie zawołania papieskiego Jana Pawła II „Totus Tuus”, określa cel błogosławienia kwiatów i ziół, wyjaśnia, dlaczego pielgrzymki zacierają na Jasną Górę na uroczystość Wniebowzięcia.</p>	<p>wykazuje związek między mądrym korzystaniem z darów przyrody, a zdrowiem i szczęściem człowieka, charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych postaci (św. o. Pio, bł. Carlo Acutis, Marta Robin), omawia najważniejsze wydarzenia z pontyfikatów Jana XXIII, Pawła VI i Jana Pawła II.</p>	<p>określa wartość osobistej modlitwy w kształtowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi, wyjaśnia motywację ludzi pielgrzymujących do grobów świętych papieży.</p>

Semestr I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	wymienia i opisuje uroczystości (B.2.2) – Wszystkich Świętych, pamięta najważniejsze wydarzenia z życia swojego patrona, wyjaśnia, na czym polega naśladowanie swojego patrona, wymienia trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny), wskazuje miejsce Adwentu na schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie, wymienia tradycje i symbole adwentowe, podaje przykłady pieśni adwentowych, zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia dla życia chrześcijanina (A.13.10), wymienia, co może być darem współczesnego człowieka dla Jezusa, przedstawia okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia, wskazuje, że konsekwencją nawrócenia są dobre czyny,	podaje przykłady wstawiennictwa świętych i wyjaśnia, na czym ono polega, wykazuje związek między wiarą w czyściec i miłosierdziem Bożym (A.8.5), wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka i sens wiary w czyściec (A.8.3), wyjaśnia nauczanie Kościoła o odpustach (A.8.4), wyjaśnia, że Słowo Boże – Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia, wyjaśnia, że narodzenie Jezusa rozpoczyna wypełnienie protoewangelii, uzasadnia, dlaczego Bóg pełen mocy stał się słabym dzieckiem, definiuje pojęcie „Objawienie Pańskie”, podaje, że 6 stycznia Kościół w Polsce obchodzi Dzień Pomocy Misjom, ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina (A.10.5), przytacza biblijne relacje o chrystofaniach (A.6.1) – spotkanie z Marią Magdaleną, wyodrębnia i wyjaśnia słowa <i>Credo</i> odnoszące się do zmartwychwstania Chrystusa (A.4.1) i życia wiecznego ludzi,	podaje naukę Kościoła na temat komunii ze świętymi, wyjaśnia znaczenie słów św. Teresy od Dzieciątka Jezus: „Przejdę do mojego nieba, by czynić dobro na ziemi”. wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboli adwentowych, podaje prawdę, że biblijne określenie „Słowo” odnosi się do Syna Bożego, ukazuje mędrców jako przedstawicieli wszystkich ludzi, wyjaśnia symboliczne znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez mędrców, uzasadnia, że najlepszym darem dla Jezusa są dobre uczynki, wyjaśnia właściwe znaczenie dobrych uczynków (post, modlitwa, jałmużna), definiuje pojęcie „nowe życie w Chrystusie”,	określa trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny), interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela. określa przesłanie tekstu biblijnego J 1,1-14, na podstawie tekstu biblijnego (Łk 15,11-33) określa, na czym polega istota nawrócenia, interpretuje perykopę o zmartwychwstaniu Chrystusa (J 20,11-18),	wyjaśnia znaczenie Eucharystii dla budowania jedności Kościoła w wymiarze doczesnym i wiecznym, interpretuje fragmenty prefacji o Bożym Narodzeniu.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<p>omawia znaczenie przykazań kościelnych (E.2.11): drugiego, trzeciego, i czwartego i wyjaśnia obowiązki wynikające z nich, podaje, że chrzest rozpoczyna nowe życie w Chrystusie, podaje prawdę, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi, wskazuje, że każdy chrześcijanin jest odpowiedzialny za głoszenie innym wiary.</p>	<p>przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7), opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych (F.2.1), podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (F.2.4), charakteryzując wybrane inicjatywy ewangelizacyjne.</p>	<p>wyjaśnia prawdę, że zmartwychwstanie Jezusa otwiera nam drogę do nowego życia i jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania. uzasadnia, dlaczego do ewangelizacji warto wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji.</p>	<p>wyjaśnia, że od dnia Pięćdziesiątnicy Duch Święty pobudza serca ludzi, aby z wiarą głosili Ewangelię tym, którzy jej nie słyszeli.</p>	<p>wyjaśnia, że wielu ochrzczonych osłabło w wierze i potrzebuje ponownej ewangelizacji.</p>

Ocena uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Formy i metody dostosowania wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się i obniżonymi możliwościami intelektualnymi

1. Uczniowie z dysleksją rozwojową:

1. w wypowiedzi ustnej kładziemy nacisk na treść, a nie na błędy językowe
2. w wypowiedziach pisemnych zwracamy uwagę na wiadomości
3. dostosowujemy kryteria oceniania do zaleceń PPP
4. dajemy możliwość zastąpienia prac pisemnych odpowiedziami ustnymi

2. Uczniowie z dysgrafią i dysortografią:

1. zwracamy uwagę na merytoryczną zawartość prac pisemnych
2. dostosowujemy kryteria oceniania do możliwości uczniów, doceniamy postępy
3. mobilizujemy do ciągłej pracy

3. Uczniowie z wadą wymowy:

1. umożliwiamy zaliczenie materiału w formie pisemnej zamiast ustnej
2. pomagamy podczas odpowiedzi ustnych
3. umożliwiamy odpowiedź ustną po zakończeniu lekcji lub na zajęciach dodatkowych

4. Uczniowie z deficytem funkcji wzrokowo-słuchowej:

1. umożliwiamy siedzenie w pierwszej i drugiej ławce
2. wykorzystujemy reprodukcje, plansze, plakaty
3. wydłużamy czas wykonania zadań pisemnych

5. Uczniowie, u których stwierdzono wolniejsze tempo pracy:

1. pozwalamy zostać na przerwie i dokończyć rozpoczętą pracę (test, sprawdzian)
2. dajemy czas do namysłu przed odpowiedzią ustną
3. umożliwiamy poprawianie ocen
4. udzielamy pochwał na forum klasy
5. wydłużamy czas wykonywania zadań pisemnych
6. zmniejszamy liczbę zadań do wykonania podczas prac klasowych, kartkówek

6. Uczniowie z obniżoną pamięcią trwałą:

1. informujemy o zakresie materiału, z którego uczeń będzie odpowiadał
2. naprowadzamy ucznia podczas odpowiedzi ustnej
3. umożliwiamy zaliczenie treści etapami
4. w trakcie samodzielnego rozwiązywania zadań umożliwiamy korzystanie z osobistych notatek